

1000 DINGEN DOEN IN NEDERLAND

JEROEN VAN DER SPEK

KOSM • S

1000
DINGEN
DOEN
IN NEDERLAND

Jeroen van der Spek

KOSM•S

Kosmos Uitgevers, Utrecht/Antwerpen

INHOUD

NOORD			
GRONINGEN	6	10X STRANDPAVILJOENS	19
FRIESLAND	26	10X OPVALLENDE GEBOUWEN	45
DRENTHÉ	50	10X SPIRITUELE PLAATSEN	71
MIDDEN		10X BIJZONDERE RONDVAARTEN	97
OVERIJSSSEL	64	10X FILMLOCATIES	123
FLEVOLAND	84	10X DE BEKENDSTE BERGEN	
GELDERLAND	98	VAN NEDERLAND	151
WEST		10X TYPISCH HOLLANDS	171
UTRECHT	130	10X MUSEUMCAFÉS	193
NOORD-HOLLAND	146	10X VUURTORENS	217
ZUID-HOLLAND	198	10X NATUURGEBIEDEN	243
ZUID		10X DE LEUKSTE WINKELSTRATEN	271
ZEELAND	244	10X DE MOOISTE TERRASSEN	293
NOORD-BRABANT	262	ADRESSENREGISTER	306
LIMBURG	284	FOTOVERANTWOORDING	320

002 MINIATUUR NOORDEN

LEGIOMUSEUM

Een haarscherp oog voor detail, eindeloos veel geduld en tienduizenden legosteentjes. Dat zijn de belangrijkste pijlers van het Legio-museum in Grootegast. In het museum, ondergebracht in het voormalige hoofdkantoor van Lego Nederland, kunnen bezoekers niet alleen zelf met lego aan de slag, maar staat ook een miniatuurstad met bekende gebouwen uit de drie noordelijke provincies. Zoals het Eise Eisinga-planetarium, NS Station Groningen en vuurtoren de Brandaris. Als je goed kijkt, zie je zelfs een legoversie van het oorlogsmonument in Grijskerk.

0594 - 74 56 05 WWW.MUSEUMPLEINGROOTEGAST.NL/LEGIO-MUSEUM/

003 WC-KUNST

MOOISTE TOILET VAN NEDERLAND

Het gaat wat ver om bij wijze van sightseeing een bezoek te brengen aan een toilet. Maar voor het 'gemak' aan de Kleine der Aa in de stad Groningen kun je gerust een uitzondering maken. Fotograaf Erwin Olaf en architect Rem Koolhaas tekenden voor het mooiste openbare toilet van Nederland. De twee gebogen wanden van het matglazen gebouwtje vormen samen het yin- en yangteken. De fotocollage op de wanden verbeeldt de strijd der seksen.

004 HUWEN EN EXTRAHEREN

HOOGHOUDT

De Groninger distilleerderij Hooghoudt staat al sinds 1888 bekend om zijn oude klare's en dubbele graanjenever. Tijdens een rondleiding, op elke laatste zondag van de maand, ontdek je stap voor stap hoe jenevers, kruidenbitters en likeuren op smaak komen. Je ontrafelt de geheimen van lageren, distilleren, huwen en extraheren en kijkt rond in de 'familiehuis-kamer' op de distilleerderij, een paar jaar geleden door interieurbureau JANN voorzien van een nieuw 'antiek' interieur.

WWW.HOOGHOUDT.NL

005 BOURTANGE

BACK TO 1742

Het plaatsje Bourtange had de 'pech' dat het strategisch lag: net op de plaats waar de Spaanse legers tussen de moerassen door richting Groningen trokken. Om de verbindinglijnen van 'de vijand' af te snijden gaf Willem van Oranje in 1580 opdracht om een fort aan te leggen. In de daaropvolgende eeuwen groeide Bourtange uit tot een zeer succesvolle vesting: het vestingstadje werd nooit ingenomen. Tijdens een bezoek aan Bourtange reis je terug naar het jaar 1742. Je maakt kennis met soldatenbarakken en indrukwekkende wallen, loopt langs het kruitmagazijn, de kapiteinswoning en de synagoge en tuurt langs de loop van een oud kanon of de vijand in aantocht is. In de zomermaanden kun je zelfs een exercitie-peloton met spiesdragers tegen het lijf lopen. Mocht je tijd, zin en geld hebben: vanuit de lucht is de stervorm van de vesting prachtig te zien.

0599 - 35 46 00 WWW.BOURTANGE.NL

JE TUURT LANGS DE
LOOP VAN EEN OUD
KANON OF DE VIJAND
IN AANTOCHT IS

006 BRUIDSREPORTAGE

LANDGOED FRAEYLEMABORG

Aan de rand van Slochteren ligt een van de mooiste borgen van Groningen, Museum Landgoed Fraeylemaborg. Het landhuis is niet alleen een gewilde trouwlocatie, maar huisvest ook een café-restaurant en een expositieruimte. Maar de grootste troef van de borg is zonder meer het romantische landschapspark, in de 18e eeuw aangelegd in Engelse landschapsstijl. Geknipt voor een lange wandeling of een bezoek aan een kunstmanifestatie. Of een bruidsreportage, natuurlijk.

0598 – 42 15 68

DE GROOTSTE TROEF
VAN DE BORG IS ZONDER
MEER HET ROMANTISCHE
LANDSCHAPSPARK

007 FIJNPROEVEN MET WATER

WATERS OF THE WORLD

Waters of the World neemt water net zo serieus als wijn. Het restaurant van Thermen Bad Nieuweschans kan niet alleen bogen op 's werelds grootste verzameling mineraalwaterflessen, maar heeft ook een uitgebreide waterkaart. Proef de bubbels van een Gerolsteiner uit de Vulkanaan-Eifel, nip van het smeltwater van een 20.000 jaar oude gletsjer of laaf je aan een Rogaska Donat, een Sloveens heilwater dat wonderen doet bij hartklonpingen en stress.

0597 – 52 77 77 [WWW.THERMENBADNIEUWESCHANS.NL/
SAUNA/RESTAURANTS/RESTAURANT-WATERS-OF-THE-WORLD/](http://WWW.THERMENBADNIEUWESCHANS.NL/SAUNA/RESTAURANTS/RESTAURANT-WATERS-OF-THE-WORLD/)

—

008 BOMENHOROSCOOP

HORTUS HAREN

Rode karpers bewonderen in de Chinese tuin, ontdekken wie je bent in de Keltische bomenhoroscoop of een wandeling maken door de nieuwe Hondsrugtuin. Tijdens een bezoek aan de Hortus Haren, de grootste botanische tuin van Nederland, pendel je van de ene sfeer naar de andere: een verstilde, maar verrassende reis door het groen.

050 – 537 00 53 [HTTP://HORTUSHAREN.NL](http://HORTUSHAREN.NL)

071 PROFESSIONELE VUURTJES

WEBER GRILL ACADEMY

Verkoolde kipkluijjes, voortijdig gedooft kooftjes en hulpeloos gewapper met oude kranten. Het zijn slechts een paar symptomen van het leed dat (soms) barbecue heet. Bij de Weber Grill Academy leer je om een professioneel vuurtje te stoken op de Rolls-Royce onder de barbecues: de Weber. Een gecertificeerde Grill Master laat je zien hoe je een vuurtje aanmaakt zonder je gasten te doorroken, maar leert je ook hoe je op je eigen barbecue een compleet menu voor een heel gezelschap bereidt. In Friesland bij Lokaal 55 in Sneek.

06 - 51 54 52 61 WWW.WEBER.COM/NL/NL/GRILL-ACADEMY/

072 ALLES TE KOOP

VINTAGE COFFEE DRACHTEN

De koffie is zo'n beetje het enige dat niet vintage is bij Vintage Coffee Drachten. De koffie-, thee- en lunchbar vormt een uitgelezen plek om neer te strijken voor een high tea of een doppio, maar omvat ook een interieurwinkel waar alles te koop is. Binnen vind je een fraaie verzameling meubelen en lampen uit Frankrijk en het voormalige Oostblok, die na een opknap – beurt weer 'authentiek oud' ogen. Een typisch geval van vintage dus.

[HTTP://VINTAGECOFFEE.NL](http://VINTAGECOFFEE.NL)

073 GROENTE TROEF

WANNEE LEEUWARDEN

Bij Wannee hebben ze het klassieke eetconcept compleet op z'n kop gezet. In het Leeuwarder restaurant vormen groenten van de koude grond de hoofdmoot en dient het vlees als garnering. Vernoemd naar mejuffrouw Cornelia Johanna Wannée, lerares koken en voedingsleer aan de Amsterdamse Huishoudschool.

058 - 30 30 800 WWW.RESTAURANTWANNEE.NL

074 BED IN DE KERK

DE KRAAK VAN VAN DAM

Ooit stegen in de gereformeerde kerk van Oosterbierum de gebeden ten hemel en galmde het orgel. De gelovigen zijn verdwenen en de voormalige orgelzolder werd een paar jaar geleden omgebouwd tot een sfeervol gastenverblijf. De preekstoel hangt er nog steeds, net als het kolossale pijpenorgel, dat eruitziet als een apocalyptische wekkerradio, maar dat gelukkig alleen op afspraak wordt bespeeld.

0518 - 48 26 88 WWW.DEKRAAKVANVANDAM.NL

075 GRUTTE PIER

ADMIRAAL VAN DE ZUIDERZEE

Als je de jeugdserie *Floris* hebt gezien, heb je hem ongetwijfeld op je netvlies: de koning van Friesland, admiraal van de Zuiderzee, en nog een hele trits echte en zelfbedachte titels. Lange Pier, of Grutte Pier, zoals ze hem in Friesland noemden, was de laatste persoon die je in het 16e-eeuwse Friesland wilde tegenkomen. Aanvankelijk leidde Pier Gerlofs Donia een rustig leventje in het dorpje Kimsward. Maar toen Saksische soldaten zijn boerderij platbrandden, ontwaakte een woeste oerkracht en sloeg Pier aan het muiten. Hij wierp zich op als Friese vrijheidsstrijder en was gevreesd om zijn brute kracht. Volgens de overlevering hielp hij een groep soldaten met één enkele beweging van zijn ploegschaar om zeep (ze vroegen hem – blijkbaar op het verkeerde moment – de weg). Tot overmaat van ramp kende hij een feilloos trucje om niet-Friezen te ontmaskeren. Wie het zinnetje 'bûter, brea en griene tsiis, wa't dat net sizze kin is gjin oprjochte Fries' (boter, brood en kaas, wie dat niet kan zeggen, is geen echte Fries) zonder haperen uitsprak, zat goed. Wie aarzelde, stamelde of stotterde, had een levensgroot probleem. Grutte Pier stopte op zijn hoogtepunt. Na een veldtocht naar Emmerik legde de houwdeggen zijn wapens plotseling neer en hij stierf als 'eerzaam' burger in Sneek. Een beeldje van Pier vind je in zijn geboorteplaats Kimsward.

076 VARENDE B&B

VAARHUISJE

Vind je het jammer dat je vakantiehuisje niet vaart? Of dat je boot niet het comfort biedt van een bungalow? In Terherne hebben ze de perfecte kruising bedacht. Het VaarHuis – ook bekend als varende suite – combineert de voorzieningen van een luxe vakantiehuis (designkeuken, houtkachel, vaatwasser) met de vrijheid van een professioneel jacht. Je kan de varende suites vanaf één nacht als B&B op hun vaste ligplaats boeken, maar je kan ook gebruikmaken van de vaarservice. Een schipper vaart jullie met huis en al naar een hotspot ergens langs het Friese water en maakt zich daarna discreet uit de voeten. Bij je verwenontbijt heb je tenslotte geen pottenkijkers nodig...

085 - 483 21 42 WWW.VAARHUIS.NL/HOUSEBOATING/VAARHUISJES

077 GEWEVEN FRUITBOMEN

LANDGOED VIJVERSBURG

Landgoed Vijversburg heeft zichzelf opnieuw uitgevonden. Het natuur- en cultuurpark bij het dorp Tytsjerk opende in 2017 z'n deuren na een uitgebreide metamorfose. In het nieuwe parkdeel Dwaalster kan je dwalen en verdwalen; in het parkdeel Ooievaarsnest betreed je een kunstzinnig landschap met geweven fruitbomen, hangmatten en een boekenmachine. Leef je uit in het waterlabyrint van Frijlân, ga op zoek naar de ingezaaide tekening van Escher en bewonder het golvende bezoekerspaviljoen, waarvan het dak op glazen panelen rust.

0511 - 43 24 27 [HTTP://VIJVERSBURG.NL](http://VIJVERSBURG.NL)

IN HET PARKDEEL
OOIEVAARSNEST BETREED
JE EEN KUNSTZINNIG
LANDSCHAP MET
GEWEVEN FRUITBOMEN,
HANGMATTEN EN EEN
BOEKENMACHINE

078 MOTOR MODDERBAD

QUADTOUR

Kronkelende landweggetjes, Friese boerderijen en een flinke portie opspattende modder: dat zijn de belangrijkste ingrediënten van de quadtour door de bossen tussen Friesland en Drenthe. Je scheurt over wegen die op geen enkele kaart staan, hobbelt over bospaden en geeft zo nu en dan een hoofdschuddende agrariër het nakijken. Prettige bijkomstigheid: de quads zijn voorzien van een automaat, zodat je niet hoeft te schakelen!

06 - 53 28 85 88 WWW.QUADSHALL.NL

079 OUDSTE STUDENTENKROEG

DE BOGT FEN GUNÉ

De oudste studenten kroeg van Nederland bevindt zich niet in studentenbolwerken als Leiden, Nijmegen of Groningen, maar staat verrassend genoeg in Franeker. De Bogt fen Guné werd rond 1664 in het leven geroepen door een zeekapitein die zijn kapitaal had vergaard met de sluikehandel aan de Goudkust. Oftewel De bocht van Guinee. Toen ruim een eeuw later in Franeker de universiteit van Friesland werd geopend, wisten de studenten waar ze moesten bijkomen van het zware studentenleven. Hoewel Franeker allang geen universiteit meer heeft, geldt het café sinds 1935 officieel als 'vaste sociëteit voor Friese studenten aan de Nederlandse hogescholen en academies'. Nog even afpilsen, kerel?

[HTTPS://DEBOGT.NL](https://debogt.nl)

181 PLUNDERENDE VAGEBONDEN

MYSTERIES VAN HET REESTDAL

Het beekdal van de rivier De Reest, op de grens van Drenthe en Overijssel, geniet een twijfelachtige reputatie. In het oeroude dal voelen heksen, spookhazen en witte wieven zich al eeuwenlang thuis, evenals moordende en plunderende vagebonden. De kaart 'De mysteries van het Reestdal' neemt je mee naar de meest geheimzinnige plekken.

WWW.TOURISTINFOHETREESTDAL.NL/DE-MYSTERIES-VAN-HET-REESTDAL/

182 BOOMHUT XXL

CAMPING DE REEËNWISSEL

Het tv-programma Boomhut XXL liet zien dat het in elkaar spijkeren van een boomhut allang geen klusje meer is voor een verloren zaterdagmiddag. Onder begeleiding van 'boomhutten-fluisteraar' Rob van der Wulp leefden de deelnemers zich uit op paleisjes in de hoogte. Zoals een boomhut van twee verdiepingen, een Shakespeare theater-boomhut en een 'cottage style'-boomhut. Op Camping De Reeënwissel kun je overnachten in het winnende exemplaar: een hightech-boomhut met WiFi, wildspotcamera's en whirlpool.

059 - 245 93 56 [HTTPS://REEENWISSEL.ARDOER.COM/NL/HUREN/SOORT/BOOMHUT-XXL](https://reeenwissel.ardoer.com/nl/huren/soort/boomhut-xxl)

183 TRAMLOKAAL

VERWENADRES

Ooit rammelden de tramstellen over het smalspoor tussen Coevorden en Assen. Op de plaats waar reizigers met volgepakte valiezen op de volgende tram wachtten, vind je nu het sfeervolle restaurant-hotel Het Tramlokaal. Een bijzonder verwenadres in *the middle of nowhere*.

0591 - 37 26 61 WWW.TRAMLOKAAL.NL

184 EEN BEETJE VREEMD...

ARTHOUSE HET FALLEN HOUSE

Als je een weekje Drenthe wilt doen, maar terugdeinst voor de sfeer van bruine bonen en boerenbont, moet je eens naar Arthouse Het Fallen House. De kleuren spatten je tegemoet in een ultrahip appartement dat je eerder in een spaceshuttle zou verwachten dan in Zuid-Drenthe. Inclusief bubbelbad en relaxloungestoel.

0521 - 35 12 69 WWW.BLAUWEHAAN.NL

185 SLECHTS OP BEZOEK

NATIONAAL GEVANGENISMUSEUM

Gevangenis fascineren – zolang je er niet zelf op last van de rechter vastzit. In het Gevangenis museum waan je je terug in de tijd dat bedelaars en landlopers achter tralies werden opgeborgen. Het museum, ondergebracht in een dwanggesticht uit 1823, laat zien hoe onze opvattingen over misdaad en straf de afgelopen vierhonderd jaar zijn veranderd. Neem een kijkje op de isoleer-afdeling en in de luchtkooi, laat je aan de schandpaal 'nagelen' of neem plaats op de stoel van de rechter. Maak een rondrit in een echte Boevenbus en vergeet niet om een bezoek te brengen aan de Rode Pannen, een beruchte strafgevangenis waaruit de laatste gevangene pas negen jaar geleden vertrok.

0592 - 38 82 64 WWW.GEVANGENISMUSEUM.NL

186 BELEVINGSPAD HOOGERSMILDE

OP ZOEK NAAR DE SPITFIRE

De heide bewonderen vanuit een hoogzit, balanceren op keien uit de ijstijd of binnen kijken in een primitief veenhuis: het Belevingspad Hoogersmilde staat garant voor een wandeling met veel onderbrekingen. Je tuurt door de kijkgaten van een slangenkuil, pompt met een touwpomp water omhoog en klimt aan boord van een replica van een Spitfire, een Engels gevechtsvliegtuigje.

WWW.REEENWISSEL.NL/NL/CAMPING-BELEVINGSPAD-HOOGERSMILDE

187 DE BLAUWE DAME

ZEEMUSEUM MIRAMAR

In het Drentse dorp Vledder is de zee slechts een verre droom. Toch staat uitgerekend hier het zeemuseum Miramar. De collectie is bij elkaar gesprokkeld door Jeanne Warners, een excentrieke dame die zo gek was op de zee dat ze de wereld rondreisde om zeeuriosa te verzamelen. Nadat ze de stranden van zo'n tachtig landen had afgestruind, sleepte Warners haar schatten in een hutkoffer op een kinderwagenonderstel naar Drenthe. Daar vind je niet alleen fluwelen zeemuizen en vliegende vissen maar ook Warners' nagebouwde werkkamer.

0521 - 38 13 00 [HTTPS://MIRAMAR-ZEEMUSEUM.NL](https://miramar-zeemuseum.nl)

188 BEELDSCHOON

BEELDEN IN GEES

Als je van moderne kunst houdt, mag je Beelden in Gees niet missen. Waterpartijen en golvende gazons vormen een passend decor voor de zeer diverse beeldhouwwerken.

0524 - 58 21 41 [WWW.BEELDENINGEES.NL](http://www.beeldeningees.nl)

189 MET BLOED GEBOUWD

UITKIJKTOREN POOLSHOOGTE

Boswachter Meelker hield wel van aanpakken. De Drentse ranger hield niet alleen met zijn eigen geweer de wildstand op peil, maar liet plaatselijke arbeiders in het kader van de werkverschaffing een 13 meter hoge uitkijkheuvel opwerpen, waar hij poolhoogte kon nemen. Helaas was de aanleg van de heuvel zo'n zware klus dat de arbeiders al gauw bloedblaren in hun handen hadden. Zo kwam de heuvel aan zijn grimmige bijnaam: de bloedberg. Vanaf de 18 meter hoge uitkijktoren op de heuvel heb je een fraai uitzicht over de boomtoppen, op de tv-toren in Smilde en de windmolens in Duitsland.

0591 - 54 99 52 [HTTPS://POOLSHOOGTE.NL](https://poolshoogte.nl)

190 GEEN SLANGEN

FORT VEENHUIZEN

Fort Boyard was in de jaren negentig een van de eerste realityseries op de Nederlandse tv. In Fort Veenhuizen, de Drentse variant op Fort Boyard, kan je zelf de strijd aanbinden met andere teams. Je leeft je uit op hoogte-, doe-, en denkopdrachten in een vijftien meter hoge oude graansilo en probeert zoveel mogelijk sleutels te bemachtigen. Gelukkig zijn de slangen en kikkers uit het originele fort – en het tv-format – verdwenen.

0516 - 43 33 09 [WWW.DEJONGESVANOUTDOOR.NL/ACTIVITEITEN/OUTDOOR/FORT-VEENHUIZEN-1](http://www.dejongensvanoutdoor.nl/activiteiten/outdoor/fort-veenhuizen-1)

191 RENNEN OP LUCHT

ELLIPTIGO DRENTHÉ

Is het een fiets? Een step? Nee, het is de ElliptiGo, een sta-fiets die je aandrijft door een beweging te maken die veel weg heeft van traplopen. Voormalig Iron Man-winnaar Bryan Pate bedacht de *low-impact bike* toen hij na een blessure toch wilde doortrainingen. Bij ElliptiGo Drenthe kan je terecht voor een funritje dat volgens kenners aanvoelt als 'rennen op lucht'.

06 - 24 49 23 15 [HTTP://ELLIPTIGO-DRENTHÉ.NL](http://elliptigo-drenthe.nl)

192 TERPSAUNA

SAUNA- EN BEAUTYCENTRUM DE BRON

Een lichaamsmassage ondergaan, de sterrenhemel bekijken vanuit het buitenbad of op temperatuur komen in de terpsauna: bij Sauna- en Beautycentrum De Bron in Tynaarlo krijgt het begrip 'verwendag' een nieuwe dimensie. In het centrum vind je niet alleen vier verschillende sauna's, maar kun je ook een kleurentherapie ondergaan in de infraroodcabine. Een antistressbehandeling met lavendelpakking én ontspannende voetmassage en je dagje wellness is compleet.

0592 - 54 44 02 [WWW.SAUNADEBRON.NL](http://www.saunadebron.nl)

226 CULINAIRE TOP

KAATJE BIJ DE SLUIS

Herbergierster Kaatje had het goed voor elkaar. Ze bestierde een goed lopende herberg, waarvan de reputatie tot over de provinciegrenzen reikte. Tot een brute roofmoord in één keer een einde maakte aan haar fortuin. Eeuwen later hoort

restaurant Kaatje bij de Sluis tot de culinaire top van Nederland. En als je na een copieus diner de terugreis uit Blokzijl niet meer ziet zitten: aan de overkant, bij Kaatjes Residence, slaap je op rozen.

0527 - 29 18 33 WWW.KAATJE.NL

227 REMBRANDT REVISITED

DE NACHTWACHT

De Nachtwacht is uitgegroeid tot een van de bekendste schilderijen ter wereld. En tot een van de meest gekopieerde: Rembrandt zou zich waarschijnlijk in zijn graf omdraaien bij het zien van de honderdduizenden koektrommels, muismatjes en legpuzzels waarop zijn schilderij staat afgebeeld. Een van de beste kopieën hangt in Dalfsen. Als eerbetoon aan Rembrandt maakte huisschilder Jan van der Horst een getrouwe kopie van 3,90 x 4,80 meter. Het resultaat van vijf jaar bloed, zweet en tranen is sinds 1992 te bewonderen in café-restaurant Expo Madrid. Inclusief de zijpanelen, die ooit door twee overijverige bodes werden afgezaagd omdat het doek anders niet door de deur van het stadhuis paste.

0529 - 45 85 85 / 06 - 14 21 42 00 WWW.EXPOMADRID.NL

228 SKYLOFT REVISITED

LUCY IN THE SKY

Is het een onderzeeër? Een ufo of een onbemand ruimtestation? Skyloftresidentie Lucy GLXY ziet eruit alsof de inzittenden zo kunnen vertrekken voor een hike door de Melkweg, maar staat stevig verankerd in het dak van een oude machinefabriek. Ontwerper/kunstenaar Rob Sweere en Mulders vanden-Berk Architecten tekenden voor het eenkamerlogement, dat ook nog twee heel vreemde zusjes heeft. *Microhotel* Lucy Nomad trekt langs de open plekken in de stad. En de vier bij vier metende Lucy Cube – boven op een oude vultrechter in het Deventer havenkwartier – is vooral geschikt voor mensen met een lage body mass index. Overigens danken de appartementen hun naam aan het Beatlesliedje 'Lucy in the Sky with Diamonds'. Echt diamanten in de skyline, dus.

06 - 10 71 95 97 [HTTPS://INHETHUISVAN.NL/HUIZEN/LUCY-THE-SKY/](https://INHETHUISVAN.NL/HUIZEN/LUCY-THE-SKY/)

229 GEUR-, LICHT- EN MISTEFFECTEN

EPIC JOURNEY

Ontsnappen uit een escaperoom is soms al een Houdini-achtige klus, maar in de 4D-escaperoom Epic Journey wordt het je wel heel moeilijk gemaakt. Je gaat op zoek naar de veertienjarige Eveline, die in 1982 spoorloos verdween. Tot er kortgeleden een videoboodschap opdook. Samen met je kamergenoten probeer je het verse spoor weer op te pakken, maar de verwarring is groot: geur-, audio-, video-, licht- en misteffecten zuigen je mee in een intens 4D-avontuur.

038 - 234 0404 WWW.ZWOLLE-ESCAPEROOM.NL

—

230 TRAPPEN OVER HET SPOOR

SPOORFIETSBEDRIJF HENGELO-TWEKKELO

Ooit pendelden de stoomtreinen heen-en-weer tussen Hengelo en Twekkelo, maar sinds kort kan je zelf een ritje maken over het spoor. Op de fiets welteverstaan. De fietslorries van Spoorfietsbedrijf Hengelo-Twekkelo voeren je langs highlights als het sluizencomplex in het Twentekanaal en familiepretpark De Waarbeek. Muzieksuggestie voor onderweg: Guus Meeuwis' *Kedeng kedeng...*

06 - 53 76 31 25 [HTTP://RAILPLEASURE.NL/SPOORFIETSEN/](http://RAILPLEASURE.NL/SPOORFIETSEN/)

—

231 STAANDE GOLVEN

WILDWATERBAAN HARDENBERG

Voor een echte wildwaterervaring moet je al gauw naar megarivieren als de Colorado of de Zambezi. Maar verrassend genoeg vind je ook in de Nederlandse natuur 'wit schuim'. In Hardenberg kan je in de kano stappen voor een tochtje over de enige wildwaterbaan van ons land. In slechts 140 meter overbrug je een hoogteverschil van 1,5 meter. Een spetterend tochtje langs keerwaters, staande golven en kleine walsen.

[HTTPS://WWW.VISITHARDENBERG.NL/BEDRIJF/WILDWATERBAAN/](https://WWW.VISITHARDENBERG.NL/BEDRIJF/WILDWATERBAAN/)

—

280 POEPENDE REUS

EXPOSURE

Op een strekdam bij de Houtribsluizen in Lelystad kijkt een reus op zijn hurken uit over het water. Exposure is de naam van dit 26 meter hoge kunstwerk, dat bij kinderen bekendstaat als 'de poepende man'. De gehurkte reus is gemaakt van een skelet van stalen buizen, dat in de verte wel wat doet denken aan een elektriciteitsmast (kunstenaar Antony Gormley liet zijn beeld in elkaar zetten door een bedrijf dat gewoonlijk elektriciteitsmasten maakt), maar is toch zo lichtig dat je er als het ware doorheen kijkt. Best knap als je bedenkt dat er zeven vrachtwagens voor nodig waren om het gevaarte naar Nederland te vervoeren.

AAN HET BEGIN VAN DE N302, ACHTER OUTLET-CENTER BATAVIASTAD WWW.LELYSTAD.NL/
EXPOSURE

EXPOSURE IS DE NAAM
VAN DIT 26 METER
HOGE KUNSTWERK

282 FORMULE 1 VR

IMMERSIVE

Voor de meeste Nederlanders is een ritje in een Formule 1 een onbereikbare droom. Maar in de VR Room van Immersive kruip je zonder probleem achter het stuur van een racebolide. Je scheurt met snelheden van ruim 300 kilometer per uur door de Tarzanbocht, waagt je aan onverantwoorde inhaalmanoeuvres en jakkert met gierende banden weg uit de pitstraat. Leuk uitje voor snelheidsduivels en wegpiraten.

06 - 55 60 44 55 [HTTPS://IMMERSIVE.NL](https://immersive.nl)

283 BOEING-GEHEIMEN

AVIODROME

Vanaf een loopbrug neerkijken op de vliegtuigen in de T2 Hangar, plaatsnemen in een Antonov-dubbeldekker of een tijdreis maken naar het Schipholgebouw uit 1928. In het Aviodrome maak je spelenderwijs kennis met honderd jaar luchtvaartgeschiedenis. Je ontdekt zelf in de windtunnel wat wind met een vliegtuig doet, ziet én voelt vliegspektakel in het 4D-filmtheater en leert morseseinen in de radiokamer. Als klap op de vuurpijl bezoek je de delen van een Boeing 747 die je normaal gesproken niet te zien krijgt: de cockpit, de keuken en het vrachtruim. En de businessclass natuurlijk...

0320 - 28 98 42 WWW.AVIODROME.NL

281 INDOORSTORM

11 BEAUFORT

11 Beaufort is de weerkundige vakterm voor windkracht 11. Oftewel zeer zware storm. Het is ook de naam van een nieuw bezoekerscentrum, waar je aan den lijve de kracht van wind kan ervaren. Je komt erachter hoeveel geluid een windturbine maakt, wekt zelf energie op en bekijkt het uitzicht vanuit het topje van een windmolen. En natuurlijk test je of je stevig op je benen blijft staan in een flinke indoorstorm.

0527 - 68 14 58

WWW.11BEAUFORT.NL/WIND-EXPERIENCE/

263 BLIJF ADEMHALEN

TRAILRUNROUTE HARDERBOS

Klinkt ruim vijftien kilometer hardlopen door een stuk oernatuur met hindernissen je als muziek in de oren? Dan mag je de trailrunroute door het Harderbos niet missen. Het parcours voert je langs Schotse Hooglanders, beverburchten en amfibieënpoeien. Je loopt in de donkere kathedraal van een naaldbos en trekt jezelf met een pontje naar de overkant van het water. Aan het einde wacht je nog een doolhof in aanplant. Blijf ademen...

WWW.NATUURMONUMENTEN.NL/NATUURGEBIEDEN/HARDERBOS/ROUTE/TRAILRUNROUTE-HARDERBOS

264 GPS-ROUTE HARRY POTTER

STRUINEN DOOR HET KUINDERBOS

Een uitdaging voor Harry Potter-fans: in het Kuinderbos heeft Voldemort een geheimzinnige schat begraven. Neem een gps-ontvanger en een gezonde dosis doorzettingsvermogen mee en Noem Zijn Naam Niet!

WWW.STAATSBSOEBEHEER.NL/ROUTES/KUINDERBOS/GPS-ROUTE-HARRY-POTTER

265 FIETSAUDIOTOUR KNARDIJK

IN DE BAN VAN DE BARNEMAN

Eindeloze polders, kaarsrechte lijnen, sluizen en schapen: de Knardijk is Flevoland ten top. De audiotour In de Ban van de Barneman voert je terug naar de tijd dat de Knardijk Oostelijk Flevoland tegen de woeste golven van het IJsselmeer beschermde. Je maakt kennis met watergeest Barneman, staat stil bij een vliegtuigwrak uit de Tweede Wereldoorlog en bent getuige van een wilde kasseienrit van de beruchte lijnbus tussen Harderwijk en Lelystad. Een werkeloze windwachter, een schipbreukvrouw en een polderpionier zorgen voor de nodige couleur locale.

WWW.VISITFLEVOLAND.NL/NL/DOE/FIETSEN-WANDELEN/ROUTES/2142637155/FIETSAUDIOTOUR-OVER-DE-KNARDIJK

266 VISJE FILEREN

DE BOET

De Boet heeft zichzelf op het mooiste plekje van Urk genesteld. Het restaurant, gevestigd in een voormalige botterwerf én het vroegere kantoor van de Urker stoombootmaatschappij, kijkt uit over de haven van Urk. In De Boet kun je niet alleen genieten van een monumentaal vijfgangendiner, maar kun je ook zelf de kneepjes van het vak leren tijdens een kookworkshop. Als je op zaterdagochtend bij de visafslag verse vis koopt, helpt de chef-kok je zelfs met fileren.

0527 - 68 87 36 WWW.RESTAURANTDEBOET.NL

267 BACK TO BASICS

BELEVENISSENBOS

Kamperen in de vrije natuur levert je meestal een fikse boete op. Maar in het Belevensissenbos bij Lelystad kan je op verschillende plaatsen back to basics overnachten in een zelf meegevoerd tentje. Zoek het knekelveld en het scheepskerkhof in de Paardenvallei, probeer droog te blijven op de 25 avontuurlijke waterovergangen in Woudstroom en test je richtinggevoel in de 'polderjungle' van het Labyrint. Het grootste en avontuurlijkste speelbos van Nederland!

WWW.BELEVENISSENBOS.NL

268 MODERNE BOUWVAL

KASTEEL ALMERE

Een jaar of vijftien geleden zag de toekomst er nog zonnig uit voor kasteel Almere. Het ultraluxe hotelcomplex, bij de zuidpunt van het Weerwater, had een replica moeten worden van het Belgische Château Jemeppe. De artist's impressions logen er niet om: het 21e-eeuwse kasteel zou worden uitgerust met een slotgracht, waterpartijen en een 57 meter hoge donjon. Helaas kwamen de geraamde kosten halverwege de bouw al op het dubbele uit. Sindsdien staat langs de A6 de jongste kasteelruïne van Nederland: een moderne bouwval van nog altijd indrukwekkende afmetingen.

313 NOODGELD EN SMOKKELWAREN

HET GRENSLANDMUSEUM

Hoe smokkelde je vroeger boter en tabak over de Duitse grens, hoe hield je de kommiezen voor de gek en hoe was het om in een dorp te leven dat door de grens in tweeën was gespleten? Het Grenslandmuseum belicht het leven in het dubbeldorp Dinxperlo/Suderwick. Je reist terug naar de tijd van prikkeldraad-versperringen, in beslag genomen wapens en Duits noodgeld, en vergaapt je aan in beslag genomen smokkelwaren: van een lading drugs tot een bontjas gemaakt van de pels van een beschermde diersoort.

0315 - 65 62 45 WWW.GRENSLANDMUSEUM.NL

314 WOESTIJNWANDELEN

KOOTWIJKERZAND

Als je plannen hebt voor een *hike* door de woestijn, moet je een keer op een zomerse dag 'proefdraaien' in de duinen van het Kootwijkerzand. Daar kunnen de temperaturen bij zonnig, windstil weer oplopen tot ruim 50 °C. Weer eens wat anders dan nordic walking...

WWW.VISITVELUWE.NL/LOCATIES/3987738453/HET-KOOTWIJKERZAND

315 OUDER & KIND-DAG

FIETSEN, VAREN, SCHEUREN

Stel: je wilt iets bijzonders doen met zoon of dochter, maar je wilt ook je eigen portie actie en avontuur meepikken. Veluwe Actief bedacht de oplossing: de Ouder- en kinddag. Je stoere uitje begint in Rheden, waar je de keuze hebt uit een fiets of tandem. Daarna brengt de veerpont je naar Rhederlaag, waar je overstapt op een tweepersoons kano. Na een prachtig rondje op het water is het tijd voor échte actie: scheuren op een elektrische ouder-kind scooter. Een actief dagje rond de heuvels van de Posbank.

026 - 495 55 11 [HTTPS://VELUWEACTIEF.NL/ARRANGEMENTEN/OUDER-KINDDAG/](https://veluweactief.nl/arrangementen/ouder-kinddag/)

316 DUIZEND-EN-EEN-NACHTSAUNA

THERMEN-BERENDONCK

Een duizend-en-een-nachtsauna, een Isfahanstoomcabine en een House of Maharadja-sauna. In Thermen-Berendonck maak je een wellnessreis langs de hoogtepunten van de Oriënt. De eigenaren van het Wijchense wellnesscomplex werden tijdens hun reizen door India en Marokko verliefd op de cultuur, en vertaalden hun passie naar een sprookjesachtig saunalandschap. Je strijkt neer in de Chaay Ghar-sauna – geïnspireerd op de Indiase theehuizen uit de omgeving van de Taj Mahal –, snuift de geuren op van de Onam-bloemensauna of laat al je zintuigen prikkelen in het saunatheater: een voorstelling die je al gauw naar lucht laat happen.

024 - 792 00 92 WWW.THERMENBERENDONCK.NL

317 BUNKER MET WIFI

NACHT IN FORT VUREN

Ooit speurden de wachtposten vanaf Fort Vuren het land af, op zoek naar vijanden uit het oosten. Tegenwoordig kun je in stijl overnachten in het vroegere Waterliniefort: in een eenvoudige kamer of een exclusieve Fort-Lodge. Je kunt zelfs kiezen voor een nacht in een echte bunker. Mét wifi, dat dan weer wel.

0183 - 74 56 55 WWW.WFF.NL

318 FLASHBACK TO THE EIGHTIES

DE DISCOBOOT

De discoboot voert je terug naar het tijdperk van Donna Summer, Madonna en Chic. Je stapt aan boord voor een dampende vaartocht met discobollen en *dance classics*, of kiest je eigen muziek in de Silent Disco-area. Schaaltjes nootjes en Nibbits en zelfs een good old Atari-computer zorgen voor een echte *flashback to the eighties*.

06 - 42 10 33 66 WWW.DISCO-BOOT.NL

319 IN GEVECHT MET OUD IJZER

SCHROOTSTRIJD

Altijd al met een lasapparaat of plasmasnijder aan de slag gewild? Bij Schrootstrijd kun je je in teamverband uitleven op een berg metaalschroot. Tijdens de workshop, geïnspireerd op het Discovery-programma Scrapheap Challenge, werk je aan een gezamenlijk kunstwerk of een scroombiel. Je hijst jezelf in een overall, gaat met een haakse slijptol een fietsenframe te lijf of last een zitting op een oud kinderwagenonderstel. Een uitje waar de vonken vanaf vliegen.

0313 - 41 31 18 WWW.SCHROOTSTRIJD.NL

320 VIP VLOT

BEACHCLUB MEER

Beachclub Meer is een subtropische verrassing in de Achterhoek. De hippe beachclub, die zich twee jaar geleden aan het Hilgelomeer nestelde, valt vooral op door zijn brede, steigerhouten veranda, die via een steiger is verbonden met een drijvend terras. Ideaal om een dagje naar de golfjes te staren of de zon in het water te zien zakken. Of om een vaartocht te maken op een Vip Vlot: twee uur dobberen, chillen in relaxte strandstoeltjes en genoeg proviand aan boord voor een relaxte vlotsurvival...

06 - 39 65 61 92 WWW.BEACHCLUBMEER.NL

321 ALCOHOLVRIJ

HET VOLKSHUIS, ZUTPHEN

Al ruim honderd jaar houdt het Volkshuis, een alcoholvrij koffiehuis, zich staande tussen de vele cafés langs de markt. Het Volkshuis was een initiatief van de Volksbond, een organisatie die streed tegen drankmisbruik tijdens feesten zoals Koninginnedag. De 'huiskamer van Zutphen' staat bekend om zijn zelfgemaakte appeltaart. Prinses Beatrix kan er sinds haar bezoek aan Zutphen over meepraten.

0575 - 51 35 80 WWW.VOLKSHUIS.NL

322 BLAUWSEL EN MOLLEBONEN

ZUS&JET

Ooit stond Nederland vol met snoepwinkeltjes zoals ZUS&JET: paradijsjes waar kinderen met uitpuilende ogen door de etalageruit naar binnen staarden en hun laatste centen bij elkaar schraapten voor een portie unctionen of Grunneger Kekaigies. In de kruidenierswinkel van ZUS&JET, op het terrein van het openluchtmuseum, kun je terecht voor bijna vergeten producten als blauwsel, mollebonen en naar eigen recept gemaakte huishoudzeep. Ideaal als je de vloer weer eens goed wil schrobben.

026 - 357 61 05 [HTTPS://ZUSENJET.WORDPRESS.COM](https://ZUSENJET.WORDPRESS.COM)

323 TWEELANDENDORP

DINXPERLOO

Het Brabantse Baarle-Nassau – een geografische legpuzzel van 53 enclaves – weet met zijn dubbele nationaliteit een continue stroom toeristen te trekken. Maar ook Gelderland heeft zijn eigen tweelandendorp. In Dinxperloo hoef je slechts de straat over te steken en je staat in het Duitse Suderwick. Leuk als je voordelig wilt tanken, plotseling behoefte krijgt aan Schwarzwälder kirschaart, curryworst of Oldenburger Schwarzbrot.

324 JE EIGEN VIERDAAGSE

DE ALLEDAAGSE

Je kunt natuurlijk wachten tot de derde week van juli en in het gezelschap van 45.000 andere wandelaars meedoen aan de Vierdaagse van Nijmegen. Je kunt ook kiezen voor de Alledaagse, een gratis wandel-app die je in staat stelt om alle routes van de Vierdaagse te lopen wanneer het jou uitkomt: in de herfstvakantie, tijdens alle wedstrijden van het Nederlands Elftal, 's nachts of in de pruimentijd. Het Vierdaagsekruis na afloop moet je er wel zelf bij denken.

GRATIS VERKRIJGBAAR IN APP STORE OF PLAY STORE.

418 CULTUREEL WARENHUIS

WINKEL VAN SINKEL

Anton Sinkel was zijn tijd ver vooruit. In plaats van zich op een enkel product, zoals band en garen, te richten bedacht de zakenman een winkel waar je de meest uiteenlopende waren kon kopen, van dameskorsetten tot huishoudzeep en van hoofddekzels tot hoestpastilles. Zo ontstond in Utrecht de Winkel van Sinkel, de voorloper van het huidige warenhuis. Om de entree van zijn winkel een statig aanzien te geven liet Sinkel vier vergulde beelden uit Engeland overkomen. Die dadendrang bleek iets te hoog gegrepen: de kraan stortte met beelden en al in de gracht en de gevallen vrouwen van Sinkel waren een begrip. Inmiddels is de entree weer in ere hersteld en is de Winkel van Sinkel in gebruik als 'cultureel culinair warenhuis'. In de winkel vind je onder meer een cultuurpodium, een Grandcafé-restaurant, Tante Sinkel, Festival Kitchen en [Club] Nachtwinkel.

030 - 230 30 30 WWW.DEWINKELVANSINKEL.NL

419 WERFZWERVEN

WANDELEN ONDER STRAATNIVEAU

De mooiste gracht van Amsterdam ligt in Utrecht. Dat zou je althans denken na het zien van de film *Amsterdamed*. De spectaculairste scène uit de film, een achtervolging per speedboot over de 'Amsterdamse' grachten, werd opgenomen op de Oudegracht. De boeggolven sloegen royaal over de figuranten pal aan de waterkant. Normaal zijn de omstandigheden voor terraszieters heel wat comfortabeler. En idyllischer, want de werven, 13e-eeuwse wandelkades ver onder straatniveau, vormen een uniek stukje van de historische binnenstad. Vroeger werden er goederen gelost en geladen, tegenwoordig vind je er prachtige wandelpaden met hier en daar een atelier of werkplaats (als je van het centrum af loopt) en langgerekte terrassen (als je naar het stadshart toe loopt).

420 PEDDELEN IN DE POLDER

KANOROUTE EILAND VAN SCHALKWIJK

Net ten zuiden van Utrecht ligt een oase van rust: het Eiland van Schalkwijk. Het gebied, dat wordt omringd door de Lek, het Amsterdam-Rijnkanaal en het Lekkanaal, vertoont nog veel kenmerken van het dertiende- en veertiende-eeuwse polderlandschap. De kanoroute Eiland van Schalkwijk voert je langs een aantal kenmerkende plekken in het gebied. Zoals de kasteeltoren Vuylcop, de kasteeltuin van jonkheer Ram en twee verdedigingswerken uit de Nieuwe Hollandse Waterlinie: het Werk aan de Korte Uitweg en Lunet aan de Snel.

[HTTPS://FORTEN.NL/ACTIVITEIT/KANOROUTE-EILAND-VAN-SCHALKWIJK/](https://forten.nl/activiteit/kanoroute-eiland-van-schalkwijk/)

421 HIPPE STRANDTENT

STRAND OOG IN AL

Spetterende beachparty's, een openluchtbios en beroemde dj's: Strand Oog in Al is hét stadsstrand van Utrecht. Dit plekje was al in de jaren vijftig een gewilde hangout op zonnige dagen. Nu staat er een superhippe strandtent met kindervertief.

030 - 275 10 11 [HTTP://SOIA.NL](http://soia.nl)

422 RADDRAAIEN

DE KOPPELPOORT

De Koppelpoort is de trots van Amersfoort. De poort had een dubbele functie: de landpoort hield ongewenste indringers tegen die Amersfoort vanaf de weg wilden binnenglippen; de waterpoort sloot de Eems af. Wanneer een vijandig schip de stad naderde, lieten de wachters met behulp van een rad een schot in het water zakken. Het bedienen van de tredmolens was zulk zwaar werk dat de poortwachter dit klusje maar al te graag 'uitbesteedde' aan gauwdieven en beurzen-snijders. Zo ontstond niet alleen de eerste alternatieve werkstraf, maar werd ook de Nederlandse taal met een nieuw begrip verrijkt: raddraaiers. Tijdens een rondleiding bij het gilde kun je aan den lijve ondervinden hoe zwaar het lopen in een tredmolen is.

423 KERKEN MET MICHELINSTER

HET GROOTSTE MUSEUM VAN NEDERLAND

Op het eerste gezicht hebben de Sint-Hippolytuskerk in Middelstum en de Sint-Jan in Gouda niet veel met elkaar gemeen. Toch maken ze allebei deel uit van het Grootste Museum van Nederland. Het museum, een initiatief van Museum Catharijneconvent, vestigt de aandacht op de schitterende kerkinterieurs van zestien kerken die stuk voor stuk een 'Michelinster'

verdiene. Bewonder de enorme bronzen lichtkroon in de grote sjoel van de synagoge in Enschede, ga op zoek naar het fraaie houtsnijwerk in de Petruskerk van Pieterburen en vergeet niet om een audiotour te maken langs de verborgen schatten van de Utrechtse Domkerk.

WWW.GROOTSTEMUSEUM.NL

641 RIETKRAGEN

KANOËN DOOR HET WORMER- EN JISPERVELD

Het Wormer- en Jisperveld is een prachtig veenweidereservaat. Ideaal voor een kano-tocht tussen boerenslootjes, weilanden en weidevogels. Vanaf juni vormen de rietkragen een bijna ondoorzichtige muur rond de weilanden.

075 - 621 91 00 WWW.NATUURMONUMENTEN.NL/NATUURGEBIEDEN/WORMER-EN-JISPERVELD

642 OP JE WENKEN

SIGN LANGUAGE COFFEE BAR

In Amsterdam, de stad van 180 nationaliteiten, kan gebarentaal ontzettend handig zijn. Dat geldt zeker voor het nieuwste onderdeel van donkerattractie CtheCity. Bij de Sign Language Coffee Bar bestel je je cappuccino, brownie of perensap gewoon op de ouderwetse manier: met handen en voeten. In het café werken acht dove barista's, mét oog voor detail en kennis van gebarentaal. Mocht je de juiste gebaren niet kennen: geen nood. Op de website en op een groot scherm zie je hoe je alle drankjes en gerechten 'uitbeeldt'.

020 - 670 43 11 WWW.SIGNLANGUAGECOFFEEBAR.NL

643 INTERVENTIES

STREETART FRANKEY

Elke nieuwe Amsterdammer moet het werk van Streetart Frankey kennen, schrijft *Het Parool*. Logisch, want de kunstenaar (die eigenlijk Frank de Ruwe heet) geeft met zijn 'interventies' voortdurend een twist aan bekende plekken. Het watertappunt op het Kwakerplein veranderde in een Manneken Pis-fonteintje, een bergje aarde op het Weteringcircuit werd een molshoop met mol en de tramhalte op het Javaplein werd door Streetart Frankey omgetoverd in een ode aan Johan Cruijff. In de voetgangerstunnel bij Tussen de Bogen vind je een overzicht van Frankeys beste street art.

644 SLALOMMEN IN VELSEN

SNOWWORLD AMSTERDAM

Leren skiën gaat, net als lopen en fietsen, gepaard met vallen en opstaan. Voordat je je lange latten keurig parallel houdt en soepeltjes slalomend naar beneden suist, ben je tientallen malen onderuitgegaan. Gelukkig hoeft je dat niet in het volle zicht van een Oostenrijkse skiklas te doen, maar kun je je vaardigheden aanscherpen op de echte sneeuw van SnowWorld. Een lange, steile piste van 170 meter en een beginnerspiste van 70 meter staan garant voor het klassieke wintersportgevoel. En na een après-ski in pisterestaurant Schneeblick waan je je al gauw in Kitzbühel...

0255 - 54 58 48 WWW.SNOWWORLD.COM

645 CULTURELE HANGPLEK

SINGER LAREN

Willem Duys, Mies Bouwman en Roy Orbison traden er op en George Hendrik Breitner en Kees van Dongen hangen er zij aan zij in het museum. Theater, museum en beeldentuin Singer Laren is een begrip in Nederland. Het zestig jaar oude cultuurcomplex, dat op initiatief van kunstverzamelaar Anna Singer z'n deuren opende, kreeg onlangs een ingrijpende facelift. Architectenbureau KRFT creëerde een openbare culturele 'hangplek' die theater, museum en beeldentuin verbindt. Landschapsarchitect Piet Oudolf voorzag Singer van een daktuin en de eerste openbaar toegankelijke beeldentuin in Nederland. Mooie plek om te kijken naar de geharnaste schapen van Guido Geelen.

035 - 539 39 39 WWW.SINGERLAREN.NL

EEN OPENBARE CULTURELE 'HANGPLEK' DIE THEATER, MUSEUM EN BEELDENTUIN VERBINDT

646 EI-ZICHT

VOGELOBSERVATORIUM TIJ

Aan de rand van het Haringvliet staat een reusachtig ei. Het lijkt een groot uitgevallen overblijfsel uit het broedseizoen, maar is in werkelijkheid een hut. Een vogelkijkhut om precies te zijn. RO&AD en RAU Architecten bedachten in opdracht van Natuurmonumenten een houten reuzenei dat je alleen via een tunnel kan

bereiken. Vanuit het acht meter hoge ei heb je een 360 graden-uitzicht over vogelreservaat Scheelhoek, een kolonie van grote sterns en het Haringvliet.

WWW.NATUURMONUMENTEN.NL/NATUURGEBIEDEN/SCHEELHOEK/VOGELKIJKPUNTEN/VOGELOBSERVATORIUM-TIJ

647 STATIONS DINER

HET TUSSENSTATION

Op het dorpsstationnetje van Lisse stopt al lang geen trein meer. Gelukkig, want anders hadden we restaurant Het Tussenstation niet gehad. Het eigentijdse restaurant bevindt zich in een sfeervol rijksmonument uit 1904, pal aan het spoor. Een uitgelezen plek voor alle liefhebbers van (h)eerlijk eten en een mooi startpunt voor het Laarzenpad over Landgoed Keukenhof.

0522 - 42 22 02 [HTTP://HETTUSSENSTATIONLISSSE.NL](http://HETTUSSENSTATIONLISSSE.NL)

648 TERRASBOOTJE

ANNIE'S

Een terras aan de waterkant doet het altijd goed. Maar twintig jaar geleden kregen de café-uitbaters in Leiden een nog beter idee: ze verplaatsten een aantal terrassen naar de platbodems in de Nieuwe Rijn. Daar liggen de inmiddels beroemd geworden terrasboten zoals Annie's: dé plaats om nog even je college-aantekeningen door te nemen.

071 - 512 57 37 WWW.ANNIES.NU

649 SPACECOWBOYS

SPACE EXPO

Wat is een zwart gat? Hoe ziet de aarde eruit vanuit de ruimte en hoe houdt een astronaut zich staande tijdens de lancering van een raket? In Space Expo, een permanente ruimtevaart-tentoonstelling in Noordwijk, vind je het antwoord op al je ruimtevaartvragen. Je ziet hoe echte sterren worden geboren, lanceert een waterstofraket of dwaalt langs verre planeten en prachtige melkwegstelsels. Neem de Space Shuttle naar de grootste vestiging van ruimtevaartorganisatie ESA en bewonder de originele Soyuz capsule waarmee André Kuipers zijn reis maakte naar het Internationale Space Station ISS. Een reis door de ruimte in anderhalf uur.

071 - 200 14 00 WWW.SPACE-EXPO.NL

650 HEKS OF GEEN HEKS?

MUSEUM DE HEKSENWAAG

De middeleeuwen waren barre tijden, zeker voor heksen. Op hekserij, oftewel het verrichten van 'onnatuurlijke' handelingen (zoals het weer voorspellen of kruidenbrouwsels brouwen), stond de doodstraf. Tot overmaat van ramp konden potentiële heksen hun onschuld vaak maar op twee manieren bewijzen: op de brandstapel (wie verbrandde, bleek achteraf toch géén heks te zijn geweest) en op de waag, een openbare weegschaal waar heksen konden aantonen dat hun gewicht 'normaal' was; om op een bezem te kunnen rondvliegen moet je namelijk bijna gewichtloos zijn. De Heksenwaag van Oudewater is de enige plek waar je een Certificaet van Weginghe kunt krijgen: het officiële bewijs dat je geen heks bent. Karel V verleende het stadje in 1545 het privilege om certificaten uit te schrijven die iemand voor eens en voor altijd vrijpleitten van hekserij. Handig bij een sollicitatie!

0348 - 56 34 00 WWW.HEKSENWAAG.NL

651 HOOFD IN DE WOLKEN

LUCHTSINGEL ROTTERDAM

Wie weleens Monopoly speelt, weet dat het Hofplein bij de duurste straten van Nederland hoort. Of eigenlijk hoorde, want het gebied rond het beroemde plein is een beetje ingedut. Om de buurt weer aantrekkelijker te maken, bedacht een groepje slimme Rotterdammers een paar jaar geleden de Luchtsingel. Deze houten voetgangersbrug, een hooggelegen passage zonder stoplichten en kruispunten, verbindt Rotterdam Centrum met Noord, maar zorgt ook voor nieuwe spannende plekken. Zoals de DakAkker, het eerste oogstbare dak in de Randstad. De rotonde van de Luchtsingel doet zo nu en dan zelfs dienst als '06-restaurant'. Check de website voor nieuwe initiatieven.

WWW.LUCHTSINGEL.ORG

652 VIRTUEEL MELKEN

GOUDA CHEESE EXPERIENCE

Edam, Maaslander, Friese nagelkaas of Old Amsterdam: Nederland kent heel wat beroemde kazen. Maar aan de roem van Goudse Kaas kan niemand tippen! In de Gouda Cheese Experience kom je alles te weten over Nederlands bekendste exportproduct. Je stapt binnen in een enorme Gouda Kaas en maakt een interactieve reis langs koeien en ontdekkers. Leef je uit op een nummertje virtueel melken, doe de kaasquiz en vergeet niet om op tijd de kazen te keren.

0182 - 78 79 340 WWW.GOUDACHEESE-EXPERIENCE.COM

653 TERUG NAAR DE KUST

PANORAMA MESDAG

Ooit stond Panorama Mesdag hoog in de shortlist van populaire schoolreisjes, maar sinds de opkomst van interactieve attracties en pretparken is het Panorama enigszins in de vergetelheid geraakt. Ten onrechte, want een bezoek aan het ronde schilderij is een fascinerende reis terug in de tijd. Landschapsschilder H.W. Mesdag werkte ruim vier maanden aan de schildering die de toeschouwers helemaal omringt; een impressie van het vissersdorp Scheveningen, zoals dat er rond 1880 uitzag.

070 - 310 66 65 WWW.PANORAMA-MESDAG.NL

654 GERED VOEDSEL

INSTOCK

In 2014 presenteerden vier Albert Heijn-medewerkers een plan om voedselverspilling tegen te gaan. Dat was het begin van Instock, een restaurant dat gebruikmaakt van producten die in de vuilnisbak terecht dreigen te komen, maar nog prima in de keuken te gebruiken zijn. Bij Instock Den Haag kan je genieten van gerechten met ingrediënten die op een bijzondere manier zijn geconserveerd: van gepekeld wildcarpaccio tot gekonfijte kalfswang. Tegenover het Binnenhof.

070 - 412 61 92 WWW.INSTOCK.NL/RESTAURANT/DEN-HAAG/

655 TULPENBAKERMAT

HORTUS BOTANICUS

De oorsprong van de tulp ligt voor een belangrijk deel in Leiden. Het bolgewas werd in de 16e eeuw uit Turkije geïmporteerd en bleek dankzij de inspanningen van Carolus Clusius (een Weense botanicus die in Leiden werkte) ook op Hollandse grond te gedijen. Clusius maakte van de tulipan, een onooglijk bolletje waar aanvankelijk niemand de charme van inzag, een bestseller en een nationaal symbool. In de Hortus Botanicus, een van de fraaiste hortussen van het land, zijn nog delen te zien van de eerste, door Clusius ingerichte tuinen.

071 - 527 51 44 WWW.HORTUSLEIDEN.NL

656 ONDER BEGELEIDING

DE GRIMMIGE GRUWELLOOP

Voor inwoners van Leiden was de 17e eeuw geen lolletje. Tijdens de Grimmige Gruwelloop, een themawandeling door het Leiden van de 17e eeuw, beleef je een aantal gruwelijke verhalen aan den lijve. De wandeling bestaat uit vier boekjes die elk een 17e-eeuws personage beschrijven, zoals een schout die niet opkijkt van een onthoofding en seriemoordenares Marie de Slegte. Voor kinderen van 9 tot 12 jaar onder begeleiding.

071 - 516 60 00 WWW.VISITLEIDEN.NL

657 SPRINGEN IN DE KERK

PLANET JUMP

De tijden dat men alleen in een kerk kwam om te bidden liggen ver achter ons. Maar in de voormalige Martelaren van Gorumkerk in Den Haag kan je iets werelds doen: trampolinespringen. Waar ooit de kerkbanken stonden, ligt nu een arena van 57 trampolinevelden en een 28 meter lange jumpbaan. Ideaal voor een uurtje springen, klimmen, klauteren, stuiteren of touwzwaaien.

070 - 779 61 80 WWW.PLANETJUMP.NL

805 BOEKENPARADIJS

DE DRVKKERY

Liveoptredens bijwonen, grasduinen in de bakken met vinyl of lunchen in de brasserie: de Drvkkery is een veelzijdige culturele ontmoetingsplek in hartje Middelburg. De voormalige drukkerij werd twintig jaar geleden omgetoverd tot een boekenparadijs waar je ook terecht kan voor lezingen, concerten, boekpresentaties en exposities. In 2009 uitgeroepen tot beste boekwinkel van Nederland en Vlaanderen.

0118 - 88 68 86 WWW.DE-DRVKKERY.NL

806 TROPISCHE VERRASSING

OMNIUM

Voor een verblijf in (sub)tropische sferen hoeft je allang niet meer naar Thailand. Neem Omnium in Goes. In het sportcentrum vind je niet alleen een subtropisch zwembad met glijbanen, maar ook een tropisch bos met bananen, koffieplanten en kwetterende vogels. Je loopt via de skywalk over de boomtoppen, laat je meevoeren in de stroomversnelling en geniet op de bruisbank van een tropisch regenbuitje. Pas op voor de vleesetende planten...

0113 - 23 33 88 [HTTP://OMNIUM.NL](http://OMNIUM.NL)

807 STRUISVOGELBOERDERIJ MONNIKENWERVE

PLAKJE STRUISVOGELCAKE

De struisvogel mag dan de grootste en zwaarste vogel ter wereld zijn, als tegenwoordiger van het vogelrijk slaat hij een modderfiguur: hij kan niet vliegen. Ter compensatie heeft de natuur hem een machtig sprintvermogen meegegeven. Struisvogels in topconditie halen snelheden van 65 kilometer per uur. (Ter vergelijking: de snelste hardloper ter wereld, Usain Bolt, komt nog niet eens aan de 37 kilometer per uur.) Bij struisvogelboerderij Monnikenwerve in Sluis kom je alles te weten over de dieren, en kun je producten kopen zoals portefeuilles van struisvogelleer en massagecrème met struisvogelolie. En in de tearoom kun je een plakje struisvogelcake bestellen.

0117 - 49 21 31 WWW.DESTRUISVOGEL.NL

808 ZONNEVLAMMEN

VOLKSSTERRENWACHT

We schrijven 1608. Na veel experimenteren is de Middelburgse brillenslijper Zacharias Janssen er eindelijk in geslaagd een telescoop in elkaar te zetten. Helemaal onomstreden is de uitvinding niet. Zacharias – eerder al veroordeeld wegens het vervalsen van gouden en zilveren munten – moet de eer delen met buurman Hans Lippershey, die het ontwerp mogelijk zou hebben gestolen. Algauw zijn de mogelijkheden om de sterrenhemel te bestuderen fors toegenomen. De beroemde Middelburgse astronoom Phillipus Lansbergen doet er zijn voordeel mee. In Volkssterrenwacht Phillipus Lansbergen, de één na oudste volkssterrenwacht van Nederland, kun je in zijn voetsporen treden en op ontdekkingsreis gaan naar de zon en het zonnestelsel. Op vrijdagavond kom je alles te weten over het heelal, bijvoorbeeld dat de zon 150.000.000 kilometer ver weg is en dat je daar met de auto 140 jaar over zou doen. Bij helder weer kun je zonnevlekken en zonnevlammen bekijken door de speciale telescopen.

0118 - 65 55 90 WWW.LANSBERGEN.NET

BIJ HELDER WEER KUN
JE ZONNEVLAMMEN
BEKIJKEN DOOR DE
SPECIALE TELESCOPEN

809 GALMENDE PREKEN

VEERS VERLEDEN

Vliedbergen, Vlaamse Monniken, krekens en bunkers. De wandelroutes Veers Verleden voeren je mee in de bewogen geschiedenis van het Zeeuwse stadje Veere. Je maakt kennis met het mijnenmagazijn, ontdekt verborgen buitens en komt alles te weten over Jan Patries, een dominee in het dorpje Biggekerke, die zijn kerkdiensten vaak liet schieten om op patrijzen te jagen. Als straf werd hij gedoemd om eeuwig in een lege kerk te preken. Soms hoor je 's nachts in de verte zijn stem nog galmen.

WWW.VVVZEELAND.NL/NL/ZIEN-EN-DOEN/ROUTES/VEERS-VERLEDEN/

810 ZEESCHEPEN AANRAKEN

PORTAAL VAN VLAANDEREN

Eigenlijk is het een wonder dat er geen file staat voor de sluisen van Terneuzen. Een file op het water om precies te zijn, want elk jaar varen hier maar liefst 70.000 schepen voorbij. Vanuit het Portaal van Vlaanderen, een bezoekerscentrum langs een van de drukste kanalen van Europa, kan je de containerschepen bijna aanraken. Je ziet hoe sleepboten enorme zeeschepen door de sluisen loodsen, ontdekt hoe je veilig vanaf de Westerschelde naar Gent vaart en komt alles te weten over de derde haven van Nederland: Terneuzen.

0115 - 61 62 68 WWW.PORTAALVANVLAANDEREN.NL

811 SLAPEN IN EEN KUNSTWERK

DE KUNSTWEI

Cursuscentrum De Kunstwei staat niet alleen voor de Kunst van het Leven, maar ook voor Wei, een groene open plek waar je op een bijzondere manier kan overnachten. Gasten kunnen de nacht onder meer doorbrengen in een retro oldtimer, een bruine graskeet en een Zeeuwse Knoert (een kruising tussen een Mongoolse Yurt en de Zeeuwse boerenknoop op traditionele kleding). Maar de meest originele overnachtingsplek is zonder twijfel de Be-one, een 'buiten-bedstede' die losjes is geïnspireerd op een ruimtesonde. Weer eens wat anders dan een trekkershut.

06 - 29 39 45 07 [HTTP://DEKUNSTWEI.NL](http://DEKUNSTWEI.NL)

BRENG DE NACHT
DOOR IN EEN RETRO
OLDTIMER, EEN BRUINE
GRASKEET EN EEN
ZEEUWSE KNOERT

869 ADRENALINEPIEKEN

GOOD COP/BAD COP

Politietrainingscentrum het Bastion zit met een probleem: in het centrum loopt een corrupte agent rond. Tijdens de reallife game Good Cop/Bad Cop probeer je erachter te komen wie de rotte appel is - een opdracht die je adrenalineproductie geheid naar recordhoogte stuwt. Je wordt door brigadier Nagel en inspecteur De Ridder onder druk gezet en belandt al gauw in een wereld waar elke keuze telt. Een meeslepende ervaring met professionele acteurs in een voormalig politiebureau in Steenberg.

085 - 130 87 66 [HTTPS://GOODCOPBADCOP.NL](https://GOODCOPBADCOP.NL)

—

870 LEESBRILLAMPEN

BELCRUM BEACH

Belcrum Beach, het tijdelijke stadsstrand van Breda, is gek op hergebruik. De initiatiefnemers scharrelden een deel van hun boedel bij elkaar door bij plaatselijke bedrijven te 'strandjuten'. De lampen zijn vervaardigd uit oud servies of leesbrillen, de fotopanelen van Breda Photo werden verwerkt tot picknicktafels en een oude SRV-wagen kreeg een nieuw bestaan als buitenbar. Mooi decor voor festivals, filmavonden, lekker eten en livemuziek.

WWW.BELCRUMBACH.NL

—

871 WIJNVAT MET WIFI

COSTA KABRITA

Jarenlang klotste de wijn tegen de wanden van Bueno Vida (goed leven) en Vida Feliz (gelukkig leven). Maar een paar jaar geleden kregen de twee kolossale wijnvaten een heel nieuwe bestemming. Als romantische slaappleats, om precies te zijn. Gasten van natuurcamping en geitenboerderij Costa Kabrita (Papiaments voor Geitenkust) kunnen de nacht doorbrengen - of hun roes uitslapen - in deze voormalige wijnhemelen. Met wifi en infraroodverwarming, dat dan weer wel.

00164 - 64 23 95 WWW.COSTAKABRITA.NL

—

872 TOUR DE STOER

DE STOERDERIJ

Voor waterbuffels moet je meestal naar het zuiden van Azië reizen. Maar je kan ook koers zetten naar de Stoerderij. Daar struint een kudde van zo'n tachtig waterbuffels dagelijks door de weilanden van Son en Breugel. Bij de buffelboerderij kun je niet alleen terecht voor Stoere Melk en mozzarella, maar ook voor groepsexcursies of een Tour de Stoer. Je ontdekt dat buffels graag knuffelen, proeft waterbuffelroomboter en Stoere Paneer (Indiase kaas) en staat oog in oog met een heel stoere dekstier. Een fascinerende kennismaking met de 'Harley Davidson onder de runderen'.

06 - 13 94 79 95 WWW.DESTOERDERIJ.NL

—

873 CARTOONS

TON SMITS HUIS

Een schaatsbaan, een zwemparadijs en een prehistorisch belevingspark: de Gennep Parken vervullen heel wat functies. Een van de beste redenen om naar de zuidkant van Eindhoven te gaan, is het Ton Smits Huis. Tussen 1950 en 1975 tekende deze graficus en cartoonist voor *The New Yorker*. In zijn voormalige woonhuis kun je kijken naar een overzicht van zijn magistrale cartoons en vrije schilderwerk; elke woensdag tussen elf en vijf.

040 - 211 47 86 [HTTP://TONSMITSHUIS.NL](http://TONSMITSHUIS.NL)

—

874 SAUNA MET KINDEROPVANG

THERMAE SON

Opwarmen in een wijnvaatje met infraroodlicht, genieten van een oosterse opgieting met klankschalen en gongen of de geuren opsnuiven van de boerderijsauna: bij Thermae Son laad je in een mum van tijd je accu weer op. Ook als je oppas even geen tijd heeft, want de sauna heeft een eigen kinderopvang. Laat die Hawaïaanse Lomi Lomi-massage maar komen...

0499 - 47 63 83 [HTTP://THERMAESON.NL](http://THERMAESON.NL)

—

854 EINDELOZE TIJD

A.F.TH. VAN DER HEIJDEN-WANDELING

Schrijver A.F.Th. van der Heijden bracht er zijn jeugd door en ook zijn alter ego Albert Egberts groeide op in Geldrop. De A.F.Th. van der Heijden-wandeling voert je langs een aantal markante roman-locaties in het Brabantse dorp. Inleidende teksten, biografische informatie en toepasselijke citaten zorgen voor couleur locale tijdens de wandeling die de vorm heeft van een acht: twee lussen waarin de tijd eindeloos stroomt, een belangrijk thema in A.F.Th.'s romancyclus De Taneloze Tijd.

[HTTPS://VANDERHEIJDENWANDELING.NL](https://vanderheijdenwandeling.nl)

855 LUCHTVAARTNOSTALGIE

VLIEGEND MUSEUMSEPPE

De tijden van de Rode Baron en Biggles herleven bij Vliegend Museum Seppe: een fraaie verzameling historische vliegtuigen, zoals de Havilland Tiger Moth, de Piper Cub en de Yak-52. De twee- en driezitters staan geen stof te verzamelen, maar worden door een groep vrijwilligers vliegklaar gehouden en zijn regelmatig in de lucht te bewonderen. Tussen de sport-, verkenning- en gevechtstoestellen trekt de geschiedenis van de gemotoriseerde luchtvaart in vogelvlucht aan je voorbij.

06 - 39 86 82 32 [HTTPS://VLIEGENDMUSEUMSEPPE.NL](https://vliegendmuseumseppe.nl)

856 BRABANT BLEND

THEEPLANTAGE HET ZUYDERBLAD

Bij de Brabantse Kempen denk je niet meteen aan theevelden. Toch vind je hier de eerste theeplantage in Nederland. In Het Zuyderblad experimenteren 'theeboerin' Linda en haar team met theesoorten die geschikt zijn voor het Nederlandse klimaat. Op de theeboerderij in Soerendonk kun je regelmatig terecht voor theeproeverijen, een high tea of een Chinese Gong Fu Cha theeceremonie. Kijk bij 'programma' op de website voor het actuele aanbod.

06 - 25 28 63 63 [HTTPS://HETZUYDERBLAD.NL](https://hetzuyderblad.nl)

857 PRANGENDE VRAGEN

DILEMMA DOOLHOF

Zou je in bezettingstijd je huis openstellen voor onderduikers? Verraad je je vrienden als je eigen leven op het spel staat? In het Dilemma Doolhof, een interactieve kunst-installatie in de vorm van een doolhof, stelt elke kruising je voor een nieuwe keuze. Kunstproducent Mothership ontwierp het doolhof bij Bergen op Zoom aan de hand van 75 persoonlijke oorlogsverhalen. Een zoektocht langs levensveranderende vragen in conflictsituaties uit het verleden en het heden.

0164 - 27 74 82 [WWW.BRABANTMEMBERS.COM](http://www.brabantmembers.com)

858 TUFFEN IN EEN TRABI

TRABANT IN DE PEEL

Ooit was de Trabant de *poor man's car* van Oost-Duitsland. Tegenwoordig is de tweetakt-knaller het summum van cult. Bij Nostalgie Eten & Drinken kan je een vintage toertocht maken in een authentieke Trabi. Met behulp van het dagboek van Peelwerker 'Wippe Pier' toer je langs de mooiste plekjes van de Peel. Je komt alles te weten over het leven als turfsteker en de legende van Gebbel, en je scheurt drie uur lang over stoffige landweggetjes. Maar pas op: de maximale snelheid is 80 kilometer per uur.

077 - 466 10 31 [WWW.TRABANTINDEPEEL.NL](http://www.trabantindepeel.nl)

859 SPORENONDERZOEK

CSI BERGEN OP ZOOM

Altijd al als *Crime Scene Investigator* aan de slag gewild? Bij CSI Bergen op Zoom kan je meteen aan de slag! Je assisteert de politie bij het oplossen van een mysterieuze moord. Met behulp van een smartphone en een reeks kleine aanwijzingen volg je de sporen die de dader zonder het te weten heeft achtergelaten. Pas op met het verplaatsen van bewijsmateriaal!

06 - 15 25 04 15 [WWW.RAAFOUTDOOR.NL](http://www.raafoutdoor.nl)

952 HEILIGENBEELDEN EN EEN TROON

CUYPERSHUIS ROERMOND

De Limburgse architect Pierre Cuypers was een man van vele talenten. Cuypers tekende niet alleen voor bouwkundige iconen zoals het Rijksmuseum en het Centraal Station, maar ontwierp ook gebruiksvoorwerpen, heiligenbeelden en meubels. Zoals de troon waarop het staatshoofd jaarlijks de troonrede uitspreekt. In het Cuypershuis maak je kennis met de veelzijdigheid van Cuypers' ontwerp-talent. Maquettes, schetsen en bouwtekeningen brengen zijn omvangrijke oeuvre tot leven. Net als het museumgebouw zelf: in 1853 door Cuypers ontworpen als woonhuis en atelier.

0475 - 35 91 02 WWW.CUYPERSHUISROERMOND.NL

953 TERUG NAAR DE MIDDELEEUWEN

KASTEEL HOENSBROEK

Hoensbroek was geen eenvoudige prooi voor rondtrekkende legertjes. Belegers waren al bij voorbaat ontmoedigd als ze de imposante, metersdikke kasteelmuren zagen. Een bezoek aan de waterburcht voert je in recordtijd terug naar de middeleeuwen. Je schrijdt door de prachtige balzaal, beklimt de zestig meter hoge middeleeuwse uitkijk- en verdedigingstoren of neemt plaats in de schandpaal op de binnenplaats, waar vroeger gauwdieven en zwendelaars aan het volk werden getoond. Na afloop kun je op adem komen in de Domestique Plaats, oftewel de kasteelgelagkamer – nog altijd een van de belangrijkste ruimtes van het slot.

045 - 522 72 72 WWW.KASTEELHOENSBROEK.NL

947 CULTUURSHOCK

THORN (HET WITTE STADJE)

Wie nietsvermoedend het Midden-Limburgse plaatsje Thorn binnenrijdt, loopt de kans op een kleine cultuurshock. Op zomerse dagen bieden de witgekalkte gevels zo'n oogverblindende aanblik dat een skibril geen overbodige luxe is. De witte *look* is indirect het gevolg van armoede. Toen de adellijke dames, die eeuwenlang in Thorn de scepter zwaaiden, in 1794 door de Fransen werden verjaagd, moest de plaatselijke bevolking noodgedwongen overschakelen op het boerenbedrijf. Om het dorpje geen al te armoedige uitstraling te geven werden alle gebouwen gewit met het goedkoopst beschikbare materiaal: witte kalk. Die gewoonte wordt tot op de dag van vandaag in ere gehouden. Overigens was Thorn ook vroeger al een buitenbeentje. Het plaatsje ontstond in 975 rondom een wereldlijk stift (een los kloosterverband, waarin alleen adellijke dames werden toegelaten) en was ooit zelfs de kleinste staat van het Heilige Roomse Rijk. En hoewel het eigen legertje en de eigen munteenheid allang tot het verleden behoren, heeft Thorn zijn bijzondere uitstraling weten te behouden. De middeleeuwse straatjes met hun Maaslandse keien, mozaïekpatronen en adellijke huizen doen eerder aan de Elzas denken dan aan Noordwest-Limburg.

0475 - 56 10 85 [HTTPS://VVMIDDENLIMBURG.NL](https://vwmiddenlimburg.nl)

948 HUSKY SAFARI

LOWLANDPACK

Voor een tocht achter een authentieke sledehondenkar moet je algauw naar Oostenrijk of Lapland. Maar ook in Koningslust, een dorp ten westen van Venlo, kan je terecht voor een huskytocht in *northern style*. Je leert wat je moet doen als 'musher' (bestuurder) van een team met zes sledehonden, spant zelf de husky's in en ervaart de trekkracht en het uithoudingsvermogen van een roedel Siberische sledehonden. De sneeuw moet je er zelf bij denken.

06 - 51 20 66 54 [WWW.LOWLANDPACK.NL](http://www.lowlandpack.nl)

949 PUTTEN MET JE VOETEN

VOETGOLF INTERNATIONAL

Voel je je niet thuis op de golfbaan, is je swing niet meer wat-ie geweest is, of leidt het putten van het balletje steevast tot huizenhoge frustraties? In Venlo kun je terecht voor een alternatief waarvan echte golfers stiekem weleens dromen: voetgolf. Voetgolf International toverde het voormalige Floriadeterrein om tot een 18 holes voetgolfbaan, waar je je kan uitleven op een simpele uitdaging: schiet de bal in zo min mogelijk trappen in de hole. Birdie!

06 - 59 09 48 28 [WWW.VOETGOLFINTERNATIONAL.NL](http://www.voetgolfinternational.nl)

950 WILD WATER

KAJAKKEN OP DE GRENSMAAS

Voor het echte witte schuim moet je naar de Coloradorivier. Maar ook in Nederland vind je een klein beetje wild water. De Grensmaas vormt de natuurlijke grens tussen Nederland en België. Op de rechteroever – de Belgische kant – kun je starten voor een avontuurlijke kajaktocht. Je peddelt, ongehinderd door scheepvaartverkeer en sluizen, stroomafwaarts en doorkruist een fraai natuurgebied: met enig geluk kun je op de steile Maasoeveren een oeverzwaluw of ijsvogel zien broeden.

00 32 - 89 71 73 90 [WWW.KAJAKMAASLAND.BE](http://www.kajakmaasland.be)

951 BOEKENTEMPEL

BOEKHANDEL DOMINICANEN

Een slangenhuis, de bokstempel van Bep van Klaveren en het onderkomen van het kindercarnaval: de 13e-eeuwse Dominicanenkerk, vlak bij het Vrijthof, heeft al heel wat bestemmingen gehad en dus kijkt er niemand meer raar op van de huidige functie: boekhandel Dominicanen. Gewelf- en muurschilderingen vormen het decor van de meest gewijde boekwinkel van Nederland. Op het priesterkoor vinden geregeld boekpresentaties en signeersessies plaats. Een boekentempel avant la lettre.

043 - 410 00 10 [WWW.LIBRIS.NL/DOMINICANEN](http://www.libris.nl/dominicanen)

Een fietstocht door het museum maken, de nacht doorbrengen in een kartonnen huis of de code kraken van de onderwater-escaperoom: *1000 dingen doen in Nederland* wijst je de weg naar de origineelste uitjes van ons land.

In deze veelgeprezen inspiratiegids vind je niet alleen honderden adressen voor een dagje uit, maar ook bijzondere doervaringen, hippe hotspots en restaurants met een twist. Met deze gids in handen is de kans op verveling nihil!

**KOS
MOS**

NUR 500
Kosmos Uitgevers,
Utrecht / Antwerpen

9 789021 575872

www.kosmosuitgevers.nl

